

eP Panorama ECONOMIA

Compareixença al Parlament

Gas Natural exigeix normes clares davant la pobresa energètica

Villaseca afirma que la mort de Reus va ser per un problema d'organització, no de diners

L'esquerra diu que la llei actual permet evitar talls de llum a famílies vulnerables

AGUSTÍ SALA
BARCELONA

El conseller delegat de Gas Natural, Rafael Villaseca, va reclamar ahir al Parlament claredat legal per evitar talls de subministrament a persones i famílies vulnerables. Villaseca va comparèixer en la comissió d'Empresa per explicar l'actuació de la companyia després de la mort a Reus de Rosa Pitarch, en un incendi causat per una espelma amb la qual s'il·luminava després d'haver-li tallat la llum.

El número dos de la firma energètica, que va manifestar el condol per aquesta mort, va reiterar que els serveis socials de l'Ajuntament de Reus «no van comunicar» la situació per la qual estava passant la dona, de 81 anys, com sí que havien fet en 140 casos anteriors el 2016. El consistori es feia càrrec del rebut de l'aigua de l'afectada, va recordar.

La comercialitzadora del grup, Gas Natural Serveis, va decidir paralitzar el subministrament després d'acumular cinc mesos d'impagaments i desconeixia, segons va assegurar, que estava sent atesa pels serveis socials municipals des del 2013, havia sigut desnonada i estava a punt de traslladar-se a viure amb una neta. També va assegurar que els serveis socials l'havien visitat pocs dies abans del sinistre. «Totes aquestes situacions eren desconegudes per la nostra empresa», va manifestar.

COL-LABORACIÓ DES DEL 2014 // De fet, va explicar que Gas Natural col·laborava amb l'Ajuntament de Reus des del 2014. Villaseca va recordar que quan es va produir el succés encara no s'havia desplegat el reglament de la llei de pobresa energètica, tal com va instar el Parlament fa un any o com va reconèixer el mateix Govern l'abril de l'any passat respecte al «protocol obligat de comunicació». Va treure valor legal al que es va publicar a la web de l'Agència Catalana de Consum, suspès cautelarment per un jutge, i va recordar que aquesta norma és la tercera que intenta regular aquests casos i «en les dues anteriors no hi havia avis previ», sinó el procediment que s'aplica en els convenis que té firmats amb diferents

administracions, va precisar després de la seva intervenció.

Segons el seu parer, l'incident de Reus no va ser «un problema de diners, sinó d'organització», perquè «no han fallat els diners sinó el sistema», va afegir després de la seva intervenció. «Costa d'entendre perquè encara no s'ha aprovat el tan necessari protocol», va sentenciar l'alt directiu. «És imprescindible concretar la manera, única, vinculada i obliga-

Rafael Villaseca

CONSELLER DELEGAT GAS NATURAL

«Costa d'entendre per què no s'ha aprovat encara el tan necessari protocol que preveu la llei»

Joan Garriga

DIPUTAT CUP

«La companyia ha d'assumir responsabilitats en aquest cas, no intentar carregar la culpa als altres»

Marc Vidal

DIPUTAT CATALUNYA SÍ QUE ES POT

«Per al nostre grup, les companyies energètiques haurien de ser nacionalitzades»

tòria mitjançant la qual els ens locals i les empreses subministradores han de relacionar-se», va dir.

Villaseca va afirmar que mentre no s'aclareixi la situació jurídica, Gas Natural seguirà proposant als ajuntaments de les ciutats on tenen clients «una millor sistemàtica d'intercanvi continu i fiable d'informació que normalitzi i concreti els procediments i que permeti tramitar, adequadament i en temps, els possibles talls de subministrament a clients vulnerables». La companyia va presentar aquesta setmana un pla de 4,5 milions d'euros contra la pobresa energètica, que les entitats socials consideren insuficient.

Va recordar que els serveis socials d'ajuntaments de Catalunya han informat la companyia fins ara de més de 12.000 famílies en situació de vulnerabilitat i a les quals l'empresa no ha tallat el subministrament. També va explicar que el grup té acords i convenis per a l'intercanvi d'informació amb 441 municipis catalans, que signifiquen el 97% dels clients a Catalunya. Després de la seva intervenció es va comprometre a estudiar la proposta de conveni únic de la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, les diputacions i les entitats municipalistes, que diuen haver rebut fa 48 hores.

RÈPLIQUES DELS PARTITS // Per la seva part, el diputat de la CUP Joan Garriga va recordar que la seva formació ha presentat una querella criminal contra la companyia, la qual considera «responsable directa» de la mort de la dona de Reus. També va insistir que la llei és ben clara a l'establir que les companyies han de donar un avis previ als serveis socials abans de tallar el subministrament a una casa. En una línia similar, Marc Vidal (CSQP) va defensar la nacionalització de les companyies energètiques, mentre que Jordi Terrades (PSC) i Jordi Munell (Junts Pel Sí) van preguntar a Villaseca si la companyia firmarà un conveni amb la Generalitat.

Els grups parlamentaris van discrepar sobre si la llei de pobresa energètica requereix o no un reglament per clarificar el procediment de talls de subministrament, tal com van argumentar el PPC o Ciutadans. ≡

El conseller delegat de Gas Natural, Rafael Villaseca (dreta), ahir.

Anàlisi

Daniel Lacalle

ECONOMISTA

Contra la demagògia, solucions

Davant la demagògia amb què s'han utilitzat casos puntuals de talls de llum, és necessari abordar l'assumpte de la pobresa energètica des d'una política eficaç, que garanteixi que el funcionament del mercat elèctric sigui correcte i on les mesures socials siguin eficients.

El problema de la pobresa energètica no és nou a la Unió Europea (UE) i s'ha disparat amb la desastrosa política energètica, que ha portat a carregar les tarifes de costos fixos, subvencions i elements externs a la producció energètica. Fins al punt

que, en aquests moments, a Espanya, més del 60% de la tarifa mitjana d'un consumidor són impostos, subvencions i costos fixats pel Govern. A la Unió Europea, aquesta política energètica que ha ignorat la competitivitat ha portat que en països com Alemanya la tarifa dels consumidors s'hagi duplicat mentre els costos energètics queien.

A Espanya, amb els excessos de subvencions, hem passat d'una tarifa que era de les més baixes de tota la Unió Europea a una de les més cares. Actualment, les energies renovables reben unes primes que suposen uns 6.700 milions d'euros anuals, xifra que suposa al voltant

ELISENDA PONS

del 20% de la factura d'un consumidor residencial. Una factura que ha patit un augment de més del 60% des de l'any 2007 mentre els costos de generació no pujaven més d'un 10%.

La primera mesura per acabar amb la pobresa energètica és descarregar el consumidor dels costos derivats dels errors de planificació i l'excés d'impostos. Però s'ha d'anar encara més enllà. El bo social, avui, és un descompte del 25% en la factura de certs subministraments, identificats amb uns criteris que no tenen a veure amb la renda. Per exemple, tenir contractada poca potència.

El Tribunal Suprem ha dictaminat en contra que el financin les elèctriques (es tracta d'una política social), encara que falta el seu pronunciament sobre el cas actual reformat.

Les empreses elèctriques han anat més enllà de la regulació i han firmat convenis amb les administracions regionals i municipals, per verificar la situació social real del subministrament davant d'un cas d'impagament. Es pregunta als serveis socials, i si es constata una si-

tuació vulnerable, l'Administració allibera fons de protecció social, i l'elèctrica no talla el subministrament. Per tant, en casos que s'han fet desafortunadament molt populars, la responsabilitat a l'hora d'identificar els clients en risc social correspon als serveis socials, no a l'elèctrica. En el cas específic de Gas Natural Fenosa, el 97% dels seus clients estan protegits contra talls de

No és un problema de fons ni de regulació, sinó de coordinació efectiva per recolzar els clients vulnerables

subministrament i va atendre més de 860 casos de clients vulnerables. No obstant, la Generalitat només va utilitzar el 2015 un 22% del fons que tenia disponible per combatre la pobresa energètica.

A nivell nacional, dels prop de 506.000 talls de subministrament per no pagar les factures l'any 2015, en més del 55% dels casos es va res-

tablir el subministrament en 48 hores i en un altre 8% en un mes. Aquests talls de subministrament s'han reduït de manera dràstica en els últims anys, a menys de la meitat de la xifra del 2011. I dels talls de subministrament registrats, només el 2% són clients vulnerables.

És en aquest 2% en el qual s'ha de centrar la política social, que no respon a les empreses, sinó a l'Estat i als serveis socials. Les empreses no tenen capacitat de conèixer les circumstàncies personals dels clients vulnerables. Els serveis socials i els governs locals, sí.

No és, per tant, un problema de fons, que n'hi ha, ni de més regulació, sinó d'una coordinació efectiva i una política orientada a recolzar els clients vulnerables de manera eficient, filtrant per renda i oferint una resposta ràpida. I, finalment, una política energètica que no carregui sobre els consumidors els errors de planificació i els excessos de subvencions.

No hi hauria risc de pobresa energètica si la política i la planificació estiguessin orientades cap a la competitivitat, en lloc d'estar-ho cap a les subvencions. ≡

Explicacions insuficients

Les entitats socials reclamen a Gas Natural que eviti els talls i col·labori més

TERESA PÉREZ
BARCELONA

Les entitats socials i l'Aliança contra la Pobresa Energètica (APE) van qüestionar la intervenció d'ahir al Parlament de Rafael Villaseca, conseller delegat de Gas Natural Fenosa, perquè «l'empresa no ha assumit cap mena de responsabilitat en la mort de la dona de Reus». Rosa P.V., de 81 anys, va morir el novembre passat en un incendi causat per una espelma amb la qual s'il·luminava perquè tenia la llum tallada des de feia dos mesos per impagament.

Les organitzacions van rebatre les argumentacions de Gas Natural i li van exposar les seves exigències: «**Compleixi la llei, deixi de tallar la llum a les persones vulnerables i col·labori econòmicament en la lluita contra la pobresa energètica firmant el conveni amb les institucions**». Maria Campuzano, portaveu de l'APE, va tornar a insistir que s'apliqui «**una sanció exemplar d'un milió d'euros a la subministradora pel cas de Reus**». Campuzano va recordar la importància que té que les companyies comuniquin a Serveis Socials els talls per impagament. Estima que «**el 80% dels casos d'impagament són de persones que no han recorregut a aquests organismes**». Per això, va precisar Campuzano, és «**essencial aplicar el principi de precaució i que es doni visibilitat a tots aquests casos**».

Sense resposta

Oriol Illa, president de la Taula del Tercer Sector, que agrupa gairebé 3.000 associacions, es va mostrar decebut per la compareixença de Villaseca al Parlament «**per no haver reconegut que malgrat la llei es fan talls de subministrament**». Illa va qualificar de «**poc rigoroses**» les explicacions del conseller de la gascística perquè a més de «**fugir de les seves responsabilitats, l'empresa no dona resposta a les gairebé**

645.000 persones que pateixen pobresa energètica a Catalunya».

El president de l'entitat va criticar «**la incompatibilitat que hi ha entre els interessos empresarials i els generals**» i va reclamar a les diferents administracions «**instruments, lleis i noves formes d'organització empresarial per garantir els subministraments als més vulnerables**». El combat contra la pobresa energètica es lliura en diversos fronts. L'Ajuntament de Barcelona acaba de posar en marxa 10 punts informatius per assessorar els usuaris en cas de pobre-

ACN / ALEX RECOLONS

►► Protesta contra els talls de llum.

«Compleixi la llei, deixi de tallar la llum i col·labori econòmicament contra la pobresa energètica»

sa energètica. Les oficines també informaran sobre les mesures que han de prendre perquè les empreses no tallin els subministraments. Mentrestant, les subministradores, «**menys Gas Natural**», segons l'APE, ja han començat a entregar a l'Administració la informació exigida amb els talls de llum previstos i els tràmits realitzats abans d'executar-los, segons va confirmar la Conselleria d'Empresa.

Del augment de la pobresa energètica també s'ha fet ressò l'últim informe del Síndic de Greuges. El llistat de queixes contra les empreses subministradores de serveis bàsics l'acaparen les elèctriques amb 358 reclamacions, 335 de les quals contra Endesa. A més, durant l'any passat se'n van produir 105 contra Gas Natural. ≡